

РЕШЕНИЕ

№ 5108

гр. София, 13.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 15.07.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **6430** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл.145 и сл.от Административно - процесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 124 от Закона за държавния служител /ЗДСл/.
Образувано по жалба от А. Б. Ч., ЕГН [ЕГН], с адрес в [населено място], срещу заповед № 321/01.06.2023г. на изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на издадената заповед, поради издаването ѝ в противоречие със ЗДСл, Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация /НЗСДА/ и Закона за защита от дискриминация /ЗЗД/.
Посочва, че преди да бъде възстановена на работа въз основа на осъдително решение, постановено по адм. дело № 202/2022г. по описа на АССГ, служебното ѝ правоотношение е било прекратявано няколко пъти с незаконни актове на органа по назначаването, отменени по съдебен ред, но съдебните решения са били изпълнявани фиктивно, като едновременно със заповедта за възстановяване на длъжност ѝ е била връчвана и нова заповед за прекратяване на служебното ѝ правоотношение. В нито една от заповедите за възстановяване не е бил посочен размер на основна заплата, като през този период от време основните заплати на останалите служители на ДФЗ са били увеличавани шест пъти със съответните заповеди на изпълнителния директор на ДФЗ. Моли за отмяна на процесната заповед и връщане на преписката със задължителни указания за съобразяване със закона и определяне на основната ѝ заплата в съответствие с възнагражденията на останалите служители със същата длъжност, квалификация и професионален опит.

В съдебно заседание, жалбоподателката, чрез адв. Ч., моли за уважаване на жалбата по съображенията, посочени в нея. Счита за установено по делото, че жалбоподателката и останалите служители имат една и съща длъжностна характеристика, назначени са на една и съща длъжност с едни и същи функции, видно от заплатите на другите служители със сходна квалификация и опит обаче, заплатата на жалбоподателката е по-ниска от тази на останалите. Възразява срещу доводите на ответната страна, че жалбоподателката не е получавала оценки и не е била на работа, тъй като това обстоятелство е по вина на работодателя, който по този начин черпи облаги от собственото си неправомерно поведение. Обръща внимание, че посочените доводи на ответника за необходимост от оценка не се прилагат еднакво за всички служители, като цитира конкретни имена, установени с експертизите. Представя подробни писмени бележки по със становище по съществото на спора и цитирана съдебна практика в тази насока. Моли за уважаване на жалбата. Претендира присъждане на разноски за платени депозити за вещо лице и адвокатско възнаграждение в хипотезата на чл.38, ал.1, т.3 ЗА, за което прилага списък по чл.80 ГПК.

Ответната страна - изпълнителен директор на Държавен фонд „Земеделие“, чрез процесуалния си представител юрк.М., изразява становище по съществото на спора с писмена молба от 15.07.2024 г. /л.430/, според което жалбата е неоснователна, тъй като размерът на трудовото възнаграждение на служителите се определя съобразно индивидуалните годишни оценки на конкретните служители, които варират в рамките на законоустановения диапазон, в случая от 780 лв. до 2900 лв. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение в минимален размер и прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение.

Административен съд София-град, 6-ти състав, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото писмени доказателства, приема за установено следното от фактическа страна:

Между страните няма спор, че служебното правоотношение на жалбоподателката с Държавен фонд „Земеделие“ е прекратявано няколкократно, като заповедите за това са отменени с влезли в сила съдебни решения

С решение № 2158/31.03.2022г. по адм. дело № 202/2022 г. по описа на Административен съд София град /АССГ/ /л.8/, потвърдено с решение № 1016/31.01.2023г. по адм. дело № 6556/2022г. по описа на Върховен административен съд /ВАС/ /л.13/, е отменена заповед № 1982/14.12.2021г. на изпълнителния директора на Държавен фонд "Земеделие", с която е било прекратено служебното правоотношение на А. Б. Ч. на основание чл. 107, ал.1, т. 5 и чл.108 от ЗДСл.

Със заповед № 101/01.03.2023г. на изпълнителния директор на ДФЗ /л.7/, същата е възстановена и допусната на работа на длъжност "старши експерт" с ранг IV младши в дирекция "Оторизация на плащанията по прилагане на мерки за развитие на селските райони" в отдел „Оторизация на плащанията по частни проекти“, с месторабота С., [улица], която длъжност е заемала преди издаване на заповед № 1982/14.12.2021г. на изпълнителния директора на Държавен фонд "Земеделие", считано от 01.03.2023г.

С докладна записка вх. № 03-0416/2506/31.05.2023г., И. И. - зам.изпълнителен директор на ДФЗ /л.38/ е направила предложение, на осн. чл.11, ал.1, т.4 от НЗСДА, до изпълнителния директор на ДФЗ за актуализиране на заплатата на жалбоподателката от 1313 лв. на 1900 лв.

Със заповед № 321/01.06.2023г., издадена от изпълнителния директор на ДФЗ /л.6/,

издадена на основание чл.67, ал.5, т.4 от ЗДСл, чл.11, ал.1, т.4 от НЗСДА, чл.10, ал.1, т.4 и чл.14, ал.1 от Вътрешните правила за заплатите на служителите на ДФЗ, във връзка с чл.13 от Закона за защита от дискриминация и докладна записка вх. № 03-0416/2506/31.05.2023г. от И. И. - зам.изпълнителен директор на ДФЗ, на жалбоподателката на длъжност „старши експерт“, с ранг IV младши” в дирекция "Оторизация на плащанията по прилагане на мерки за развитие на селските райони" в отдел „Оторизация на плащанията по частни проекти“, е определена индивидуална основна месечна заплата в размер на 1900.00 лв., считано от 01.06.2023г., при съобразяване на следните характеристики: длъжностно ниво по К.: Експертно ниво 8; ниво на основната месечна заплата: 19; степен на основната месечна заплата: 3. Оспорената заповед е връчена на жалбоподателя на 06.06.2023г.

По делото е назначена и изготвена Съдебно-икономическа експертиза, по която са допуснати четири допълнителни заключения, всичките изготвени от вещото лице И. Т. Б..

В допълнителното заключение от 05.04.2024 г., вещото лице определя средната основна месечна заплата за длъжността „старши експерт“ с трета и четвърта степен на основна заплата в размер на 2524 лева, определена съгласно приложение № 2 към заповед № 03РД-4593/02.10.2023 г. на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“, в сила от 01.01.2023 г. В заключението си от 30.04.2024 г., вещото лице е изчислило средния процент на увеличение на индивидуалните основни месечни заплати на служителите в дирекцията за периода от 2016 г. до 2023 г., съгласно приложение № 2 към заповедите за определяне на индивидуалните О. по години, както следва: за 2016 г. - 9,8%, за 2017 г. – 10,12 %, за 2018 г. -10,2 %, за 2019 г. -12,14 %, за 2020 г. – 11,24 %, за 2021 г. – 11,18 %, за 2023 г. – 10,97 %. В заключението си от 20.06.2024 г., вещото лице е определило най-ниската заплата за длъжността „старши експерт“ в отдел „Оторизация на плащанията по частни проекти“ в размер на 1830 лв. В последното допълнително заключение от 05.07.2024 г., вещото лице е посочило, че към 01.06.2023 г., според действащото тогава поименно разписание на длъжностите, средната заплата за длъжността „старши експерт“ с трета и четвърта степен на основната заплата в отдел „Оторизация на плащанията по частни проекти“, без да включва жалбоподателката, е в размер на 2356.08 лв., а с включване на жалбоподателката отново към 01.06.2023 г. е в размер на 2321 лв.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 АПК, от легитимирано по смисъла на чл. 147, ал. 1 АПК лице и срещу подлежащ на оспорване неблагоприятен за засегнатото лице индивидуален административен акт по чл. 6, ал. 1, вр. чл. 9, ал. 1 от ЗДСл.

Съдът приема, че заповедта е издадена от компетентен орган - орган по назначението, съобразно чл. 6 от ЗДСл. Заповедта е издадена в предвидената от закона форма и при спазване на административно производствените правила, включително и при спазен двумесечният срок по чл.122, ал.1 от ЗДСл.

Съгласно разпоредбата на чл.122, ал.1 от ЗДСл, при отменяне на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение от съда, държавният служител се възстановява на предишната длъжност, ако се яви в съответната администрация в двуседмичен срок от влизането в сила на съдебното решение. Следователно, щом служителят се е явил и е поискал възстановяване на длъжност, органът по назначението е задължен по силата на закона да възстанови държавния служител на

заеманата от него длъжност преди прекратяване на служебното правоотношение. В случая, жалбоподателката а е възстановена именно на длъжността, която е заемала преди прекратяване на служебното ѝ правоотношение - "старши експерт" с ранг IV младши в дирекция "Оторизация на плащанията по прилагане на мерки за развитие на селските райони" в отдел „Оторизация на плащанията по частни проекти” със заповед № 101/01.03.2023г. на изпълнителен директор на ДФЗ, за възстановяване на А. Б. Ч. на работа /л.7/, считано от 01.03.2023г., с която размерът на основната заплата на служителя не е определен.

Съгласно чл. 67, ал. 4 от ЗДСл, при завръщане от отпуск или от командировка с продължителност повече от една година или при възстановяване на уволнен служител, органът е длъжен да определи индивидуалния размер на основната му заплата, като отчете нивото на заеманата длъжност, квалификацията и професионалния опит. Разпоредбата цели осигуряване на равно възнаграждение на възстановения служител с възнагражденията на останалите служители.

Въз основа на цитираната разпоредба, е издадена оспорената заповед № 321/01.06.2023г. на изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие”, с която на основание чл.67, ал.5, т.4 от ЗДСл, чл.11, ал.1, т.4 от НЗСДА, чл.10, ал.1, т.4 и чл.14, ал.1 от Вътрешните правила за заплатите на служителите на ДФЗ, във връзка с чл.13 от Закона за защита от дискриминация и докладна записка вх. № 03-0416/2506/31.05.2023г. от И. И. - зам.изпълнителен директор на ДФЗ, на жалбоподателката на длъжност „старши експерт”, с ранг IV младши” в дирекция "Оторизация на плащанията по прилагане на мерки за развитие на селските райони" в отдел „Оторизация на плащанията по частни проекти”, е определена индивидуална основна месечна заплата в размер на 1900 лв., считано от 01.06.2023г.

Съгласно чл. 11, ал.1, т.4 от Наредба за заплатите на служителите в държавната администрация /НЗСДА/, основна месечна заплата може да се увеличава при завръщане от отпуск или от командировка с продължителност повече от една година или при възстановяване на уволнен служител.

За да бъде увеличена основната месечна заплата, то тя следва да се определи по нива и степени съгласно приложение № 1, като се отчита нивото на заеманата длъжност, квалификацията и професионалният опит, освен ако друго не е определено в специален закон, съгласно чл. 3 от НЗСДА. Нивата на основните месечни заплати се определят въз основа на длъжностните нива в Класификатора на длъжностите в администрацията. Всяко ниво на основните месечни заплати за длъжност включва степени, всяка от които има минимален и максимален размер на основната месечна заплата на служителите, заемащи длъжности в съответното ниво. Нормата на чл. 7, ал. 1 от НЗСДА установява императивно правило, че индивидуалните основни месечни заплати на служителите на пълно работно време не може да са по-ниски от минималния размер и по-високи от максималния размер на основната месечна заплата за съответното ниво и степен на основната месечна заплата по приложение № 1.

В случая няма спор, че жалбоподателката притежава необходимото образование и стаж по специалността за заемане на длъжността "старши експерт", на която е възстановена. С процесната заповед определената ѝ индивидуална основна месечна заплата е в размер на 1900 лв., с ниво на основната месечна заплата-19 и степен -3 е в рамките на минимума до максимума от 2900 лв. за тази длъжност съгласно Приложение № 1 към чл. 3, ал. 2 на НЗСДА (в относимата редакция от 03.01.2023 г.).

Спорът е дали правилно е определен индивидуалния размер на заплатата на

жалбоподателката в сравнение със служители на същата длъжност и конкретно дали не е дискриминационен, в случай, че се отличава от тях.

Съгласно чл.14, ал.1 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр.) работодателят осигурява равно възнаграждение за еднакъв или равностоеен труд. Критериите за оценка на труда при определяне на трудовите възнаграждения и оценката на трудовото изпълнение трябва да са еднакви за всички работници и служители според чл. 14, ал. 3 от ЗЗДискр. Независимо, че основното възнаграждение на служителя е определено в рамките на минимума и максимума за длъжността, конкретният размер не трябва да е дискриминационен в сравнение със служителите, заемащи същата длъжност при същите ниво, степен и професионален опит.

В чл. 67, ал. 5 от ЗДСл и чл. 11, ал. 1 от НЗСДА, са уредени хипотезите, при които е възможно увеличение на възнаграждението, като в чл. 67, ал. 5, т. 4 ЗДСл и в чл. 11, ал. 1 т. 4 от НЗСДА изрично е посочено възстановяването на уволнен служител, каквато в случая е настоящата хипотеза. Възможността за увеличение на заплащането по чл. 12 от НЗСДА въз основа на последната годишна оценка на изпълнението на длъжността е самостоятелно основание. В случая, служебното правоотношение на жалбоподателката неколккратно е било прекратявано с незаконосъобразни актове на органа по назначаването, отменени по съдебен ред. Следователно, именно органът по назначаването е непосредствената причина за липса на реално отработен период по чл. 6 от Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация, а неблагоприятните последици за това недопустимо се понасят от служителя. На следващо място в съответствие с нормата на чл. 16, ал. 1 от НЗСДА, размерите на индивидуалните основни месечни заплати в случаите по чл. 11, ал. 1, т. 4 и 5 (т.е. в частност при възстановяване на уволнен служител;) преценката е единствено за спазване на Закона за защита от дискриминация, което произтича пряко от чл. 14, ал. 1-3 от закона.

От допълнителните заключения на съдебната експертиза се установява, че към 01.06.2023 г. индивидуалната заплата на Ч. е очевидно по-ниска в сравнение с индивидуалните заплати на другите служители на същата длъжност. Вещото лице е изчислило, че от 01.01.2023 г. средната основна заплата в дирекцията за длъжността „старши експерт“ с трета и четвърта степен (т.е. с професионален опит сходен с този на жалбоподателката) е в размер на 2524 лв. /л.395/, а за длъжност „старши експерт“ в отдел „Оторизация на плащанията по частни проекти“ към 01.06.2023 г. - в размер на 2321 лв. /л.441/. Вярно е, че по силата на чл. 67, ал. 4 от ЗДСл конкретният размер на възнаграждението се определя от органа по назначаването, но по вече изложените съображения същият трябва да е еднакъв за всички служители, заемащи една и съща длъжност, при едни и същи ниво и степен на основната заплата. Дългият период от време, в който служителят не е работил, се дължи на незаконосъобразните актове на ответника по прекратяване на служебното му правоотношение. Тази незаконосъобразна дейност не е основание да не се актуализира размерът на заплатата съобразно посочените по-горе нормативни изисквания.

При безспорно установения факт, че размерът на основната заплата на жалбоподателката е определен в размер по- нисък от този на останалите служители, заемащи същата длъжност в същата дирекция следва обоснован извод, че заповедта е незаконосъобразна, тъй като макар съгласно чл.67, ал.4 от ЗДСл правомощието за определяне на конкретния размер на възнаграждението да е на органа по назначението, в случая по отношение на служителя не са били налице предпоставките

по чл. 67, ал. 5 ЗДСл поради издадени от същия орган незаконосъобразни заповеди. Допуснато е нарушение по чл. 14, ал. 1 ЗДискр при издаване на заповедта, тъй като в случая не е осигурено равно възнаграждение за еднакъв или равностоеен труд.

В горния смисъл решение на ВАС на РБ № 425/16.01.2025г. по административно дело № 6233/2024 г. по аналогичен случай

По изложените съображения определената със заповед № 321/01.06.2023г. основна заплата на А. Ч. е в нарушение на задължението на органа по назначаването по чл. 67, ал. 4 от ЗДСл да определи индивидуалния ѝ размер като отчете нивото на заеманата длъжност, квалификацията и професионалния опит, поради което след като заповедта се отменя, преписката следва да се върне на органа за постановяване на акт за определяне на индивидуалното ѝ възнаграждение при съобразяване с тълкуването на закона, дадено с настоящото решение.

При този изход на спора жалбоподателката има право на присъждане на сторените разноски, които своевременно са поискани при условията на чл.38, ал.1, т.3 ЗА, като са налице данни за родствени връзки. Цитираната разпоредба определя, че адвокатът или адвокатът от Европейския съюз може да оказва безплатно адвокатска помощ и съдействие на материално затруднени лица и роднини, близки или на друг юрист, като на основание чл.38, ал.2 ЗА в случаите по ал.1, ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът или адвокатът на Европейския съюз има право на адвокатско възнаграждение. В този случай съдът определя възнаграждението в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл.36, ал.2 и осъжда другата страна да го заплати. Следва да се приеме, че в случая се касае за осъществена правна защита и съдействие на "роднина" на адвоката и възнаграждението се определи до размера посочен в чл.8, ал.3 от Наредба №1/09.07.2004г. от 1000 лв. Следва да бъдат присъдени в полза на жалбоподателката и разноски общо 451 лв., включващи възнаграждението за вещо лице и банкови такси, съобразно представения списък и доказателства.

Мотивиран от горното Административен съд - София град, I-во отделение, 6-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на А. Б. Ч., ЕГН [ЕГН] заповед № 321/01.06.2023г. на изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“.

ВРЪЩА административната преписка на Изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ за произнасяне с акт за определяне на индивидуалната основна месечна заплата на А. Б. Ч., ЕГН [ЕГН], съобразно задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени с настоящото решение.

ОСЪЖДА Държавен фонд „Земеделие“ да заплати на адвокат И. Ч. адвокатско възнаграждение по адм.дело № 6430/2023 г. на АССГ в размер на 1000 лв. (хиляда лева) на основание чл.38, ал.1, т.3, вр. чл.36 от Закона за адвокатурата.

ОСЪЖДА Държавен фонд „Земеделие“ да заплати на А. Б. Ч., ЕГН [ЕГН], разноски по делото за вещо лице и такси в размер 451 лв. (четиристотин петдесет и един лева).

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховен

административен съд на РБ в 14 дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: